

Notulen van de vergadering van de Ministerraad op 22 mei 1950

*'s Middags te 2 uur aangevangen, Plein 2b.

Aanwezig: De Minister-President, Voorzitter, en de Ministers Götzen, Joekes, Liefstinck, Van Maarseveen, Mansholt, Schokking, Spitzen, Stikker en Teulings (afwezig zijn de Ministers Van den Brink, Rutten, Van Schaik en In 't Veld).

Tevens zijn aanwezig: Staatssecretaris Blom en bij punt 3a, b en c Staatssecretaris Cals en Mr. F.E.J. van der Valk, Raadadviseur bij het Ministerie voor Uniezaken.

Secretariaat Ministerraad: Dr. M.J. Prinsen, Secretaris en Drs. J. Middelburg, Adjunct-Secretaris.

3. Uniezaken

a. *Vaststelling nota aan de Tweede Kamer* (Zie notulen 15 Mei 1950, punt 3b.)

Minister *Stikker* vraagt zich af of het juist is, dat deze nota alleen door de Minister voor Uniezaken zal worden getekend. Enerzijds worden op blz. 4 e.v. van de nota verschillende onderwerpen behandeld, die betrekking hebben op Buitenlandse Zaken, terwijl het anderzijds vooral ook gezien de moeilijkheden ten aanzien van de kwestie RIS - RI niet juist is de indruk te vestigen alsof het gehele beleid betreffende Indonesië door de Minister voor Uniezaken wordt gevoerd. Minister *Van Maarseveen* deelt mede, dat de verschillende betrokken Ministeries in de opstelling van deze nota zijn gekend; spreker heeft er geen bezwaar tegen als alle betrokken Ministers dit stuk zouden ondertekenen, doch dat kan wel een belemmering vormen voor de spoedige indiening. De *Raad* besluit, dat de nota zal worden ondertekend door de Ministers Götzen, Van Maarseveen en Stikker.

Minister *Liefstinck* stelt voor aan de passage op blz. 11 omtrent de betaling van f. 77 mln. door de RIS voor de marine toe te voegen, dat de gevolgen van de monetaire maatregelen ten laste van de RIS komen. Minister *Stikker* informeert of dit punt geheel vastligt. Minister *Liefstinck* deelt mede, dat de Staatssecretaris dit heeft gezegd; spreker stelt er prijs op dit in de nota op te nemen, opdat het ergens wordt vastgelegd. Minister *Stikker* is van oordeel, dat de Staatssecretaris dit punt beter aan de Minister van Financiën schriftelijk zal kunnen bevestigen. De *Minister-President* stelt voor de aanvulling, die Minister *Liefstinck* voorstelt, niet in deze nota op te nemen, indien hieromtrent geen zekerheid bestaat. Aldus wordt besloten.

Minister *Liefstinck* merkt op, dat op blz. 15 en 16 de datum van 26 Januari 1950 wordt aangeduid als de juiste datum, waarop de reorganisatieperiode van zes maanden van het KNIL begint. Op 26 Januari heeft de RIS evenwel slechts onvolledige overgangsvoorwaarden bekend gemaakt; eerst op 13 April is een uittreksel van een pensioenregeling gepubliceerd. Op een later punt vermeldt de nota, dat over de kostenverdeling na 26 Juli nog niets is bepaald. Minister *Van Maarseveen* merkt op, dat in het gemeenschappelijke communiqué wordt medegedeeld, dat er naar zal worden gestreefd de reorganisatie op 26 Juli onder alle voorbehoud gereed te hebben.

Minister *Liefstinck* heeft tegen de passage op blz. 22 en 23 inzake artikel 33 van de Grondwet van Djokja het bezwaar, dat hierin wordt geconstateerd, dat het beheer van bepaalde productietakken door de staat zal worden uitgevoerd in plaats van dat men zich in de nota hiertegen verzet. De *Minister-President* is van oordeel, dat men in de nota niet kan zeggen, dat de Indonesiërs dit nooit zullen kunnen doen, doch dat men kan vermelden, dat men zich zal moeten richten op wat terzake op de Ronde Tafel Conferentie is overeengekomen. De *Raad* besluit de passage over de hierbij aansluitende instructie van de Regering van Djokja te laten vervallen.

Nadat nog verschillende andere wijzigingen in de tekst zijn aangebracht verklaart de Raad zich met de nota accoord.

b. *Vervoerkosten KNIL-militairen* (#Zie ook notulen MR 30/5/50, punt 1a.2°.)

Minister *Lieftinck* merkt op met betrekking tot de paragraaf omtrent de repatriëring op blz. 32 van de ontwerp-nota aan de Tweede Kamer, dat de kosten van de overkomst van KNIL-militairen naar Nederland tot 26 Juli ten laste van de RIS komen. In verband hiermede dringt spreker er op aan de KNIL-militairen die naar Nederland zullen overkomen, zoveel mogelijk vóór 26 Juli te vervoeren. De *Minister-President* is van oordeel, dat het niet verantwoord is militairen van de KL te laten wachten op KNIL-militairen. Minister *Götzen* merkt op, dat de coördinatiecommissie reeds veel moeite zal hebben om hen, die overkomen, op te vangen, zodat een versnelling ten koste van de militairen van de KL ook uit dit oogpunt niet wenselijk moet worden geacht.

De *Minister-President* merkt in dit verband op, dat hij de mededeling, die Staatssecretaris Fockema Andreae zou hebben gedaan, niet begrijpt, dat er in kazernenten e.d. in Nederland plaats zou zijn voor 15.000 KNIL-militairen met hun gezinnen.

Staatssecretaris *Blom* stelt de vraag of de vervoerkosten van KNIL-militairen naar Nederland ook begrepen zijn in de kosten, die de RIS tot 26 Juli betaalt; is het uitgesloten, dat deze kosten ook na die datum ten laste van de RIS komen? Minister *Lieftinck* stelt voor, dit punt nog nader tussen de departementen te bespreken.

c. *De Indologische studenten*

Minister *Van Maarseveen* stelt voor twee commissies in te stellen voor Utrecht en voor Leiden met vertegenwoordigers van Onderwijs, Minuor, hoogleraren en studenten om na te gaan wat ten aanzien van de Indologische studenten moet worden gedaan. Staatssecretaris *Cals* deelt mede, dat een commissie onder leiding van Prof. E. de Vries is ingesteld, die aan twee subcommissies een dergelijke opdracht heeft gegeven. Minister *Van Maarseveen* stelt voor deze commissies te verzoeken een nota voor het parlement voor te bereiden. Aldus wordt besloten.

d. *Schadevergoedingseisen*

Minister *Van Maarseveen* is van oordeel, dat men ten aanzien van schadevergoedingseisen, die de laatste tijd in Indonesië opduiken, in de eerste plaats een zakelijke weerlegging kan geven, doch daarnaast algemeen zal moeten stellen, dat bij betwisting van een schadevergoedingseis de eisende partij niet overgaat tot het nemen van dwangmaatregelen zolang het Uniehof geen uitspraak over de zaak heeft gedaan. De *Raad* verklaart zich hiermede accoord.

e. *Eed van trouw aan de RIS*

Minister *Van Maarseveen* deelt mede, dat blijkens een telegram van de HC aan bepaalde Nederlandse ambtenaren is gevraagd de eed van trouw aan de RIS af te leggen. Spreker stelt voor accoord te gaan met het advies van de HC, dat zal worden aanbevolen om alleen een eed af te leggen, dat men de wetten van de RIS getrouwelijk zal naleven en toepassen. De *Raad* verklaart zich hiermede accoord.

f. *Overige punten* (#Zie ook notulen MR 30/5/1950, punt 1a.3°.)

1°. Minister *Stikker* stelt voor de nadere bespreking omtrent de opvolging van Dr. Hirschfeld een week aan te houden (zie notulen Ministerraad d.d. 15 Mei 1950, punt 3d).

2°. Staatssecretaris *Blom* stelt voor aan de HC te verzoeken artikel 33 van de Grondwet van Djokja inzake het staatsbeheer over bepaalde ondernemingen met Hatta te bespreken. Daartoe wordt besloten.

- - -

[vervolg notulen evt. als noot bij notulen 22-5-1950]*

Notulen van de vervolvergadering van de Ministerraad op 23 mei 1950

*'s Morgens te 9 uur aangevangen, Plein 2b.

Aanwezig: De Minister-President, Voorzitter, en de Ministers Götzen, Joekes, Lieftinck, Van Maarseveen, Mansholt, Schokking, Spitzen, Stikker (ged.) en Teulings (afwezig zijn de Ministers Van den Brink, Rutten, Van Schaik en In 't Veld).

Tevens is aanwezig: Staatssecretaris Van der Grinten (bij punt 8).

Secretariaat Ministerraad: Drs. J. Middelburg, Adjunct-Secretaris.

- - -

10. *Overgang KNIL-personeel naar KL* (Ontwerp-Besluit.)

De *Minister-President* vraagt zich af of het wenselijk is de voorgestelde wijziging aan te brengen, aangezien mogelijk na een jaar zal blijken, dat enkele der vroegere KNIL-militairen zich niet aan hun nieuwe omstandigheden hebben aangepast. Minister *Schokking* stelt voor dit punt aan te houden tot de volgende vergadering. Aldus wordt besloten.